

VUOSIKERTOMUS

2017

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	3
Hallitus	4
Organisaatio	5
Kemin Satama	6
Yhteydet	6
Satama-alue	7
Ajos	7
Öljysatama	7
Veitsiluoto	7
Satama-alue	8
Meriliikenne Kemissä	10
Kemin Sataman talous	11
Tilinpäätös	12
Tulevaisuuden näkymät	13
Henkilöstö	14
Koulutus ja muut tapahtumat	14
Henkilöstöjakauma	14
Tapaturmat, sairauslomat ja kuntoutus	15
Tyky-toiminta	15
Yrityksen yhteiskuntavastuu	15
Yhteiskunta	15
Ympäristö	15

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Liikenteen osalta sataman alkuvuosi 2017 alkoi suotuisissa merkeissä. Ensimmäisen kolmanneksen jälkeen tavaraliikenne oli vielä noin 10 prosentin kasvussa. Viimeiselle kolmannekselle lähdetessä kasvu oli hie- man supistunut, ollen edelleen noin 5 prosenttia. Elo- kuussa Stora Enson tehtaalla tapahtui sylinterivaurio, joka heijastui myös sataman kokonaisliikenteeseen. Raakapuun osuus supistui merkittävästi, mikä osaltaan heikensi liikenteen kehitystä. Positiivista kehitystäkin tapahtui ja rikasteiden osalta liikenne kasvoi 45 pro- senttia. Rikasteet muodostavat nyt noin 10 prosenttia sataman kuljetusvolyymeistä. Kokonaisuutena Kemin Sataman liikenne kuitenkin supistui edellisvuodesta -2,9 prosenttia.

Liikenteen kehityksestä huolimatta Kemin Satama teki ennätysellisen liikevoiton. Satama ylitti talousarvion budjetoidun liikevoiton 175 963 eurolla. Liikevoitto kasvoi edellisvuodesta 46,3 prosenttia ja vuodesta 2015 180,9 prosenttia, ollen kokonaisuudessa 1 090 262 euroa. Tuloskehitystä siivittivät kustannussäästöt.

Sataman täytyy pitää huolta kilpailukyvystään ja näin ollen toiminnan tehostaminen on keskeisessä roolissa myös tulevaisuudessa. Sataman on kyettävä tuotta- maan palvelunsa tehokkaasti asiakkaille, joista pääosa muodostuu teollisuuden suurista toimijoista. Asiakas kuljettaa tavarat sieltä, mistä se on kokonaistaloudel- lisesti järkevintä. Toimintoja tulee tarkastella kriittisesti taloudellisuuden näkökulmasta, mutta samalla sata- man toimintoja täytyy kehittää pitkäjänteisesti ja riit- tävät investoinnit toiminnan kehittämiseen ovat välttä- mättömiä.

Kemin Sataman hallituksen kokoonpano muuttui 2017 järjestettyjen kunnallisvaalien seurauksena. Pitkäaikai- nen hallituksen puheenjohtaja ja Kemin kaupungin entinen tekninen johtaja Matti Päckilä jäi pois sataman hallituksesta yhdessä kahden muun jäsenen kanssa. Haluan osaltani kiittää Mattia pitkäjänteisestä työstä sataman kehittämisen hyväksi. Kiitokset myös Helille ja Markulle. Sataman päivitettyä strategiaa lähdetään toteuttamaan uudistetulla kokoonpanolla.

Taloudellisesti erinomaisesta vuodesta haluan lausua kiitokset yhteistyökumppaneille, työntekijöille ja halli- tukselle. Tähdätään entistäkin korkeammalle vuonna 2018.

Jaakko Rantsi
toimitusjohtaja

HALLITUS

Vuonna 2017 Kemin Satama Oy:n hallitukseen kuuluivat **Matti Pääkkilä** (puheenjohtaja), **Sisko Korrensalo**, **Markku Marttila**, **Aarne Pasanen**, **Jouko Pasoja**, **Ritva Sonntag** ja **Heli Tuokkola**. Hallituksen puheenjohtaja vaihtui kesken kauden, uudeksi puheenjohtajaksi nimettiin **Jukka Ikäläinen**. Myös hallituksen jäsenet Heli Tuokkola ja Markku Marttila luopuivat tehtävistään, heidän tilalleen valittiin **Pirita Hyötylä** ja **Jari Holland**.

Hallituksen esittelijänä toimi Kemin Sataman toimitusjohtaja **Jaakko Rantsi** ja sihteerinä Kemin Sataman taloussihteeri **Marja-Liisa Suoraniemi**. Kemin Satama Oy:n tilintarkastaja on BDO Oy ja päävastuullisena KHT, JHT **Tiina Mikkonen-Bränkär**. Kertomusvuonna hallitus kokoontui yhteensä 8 kertaa.

Organisaatio

Jaakko Rantsi

Toimitusjohtaja

Tel. +358 400 606 958

Hannu Tikkala

Talouspäällikkö

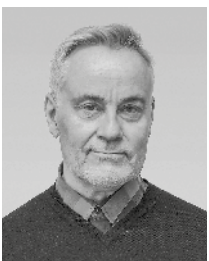
Tel. +358 40 834 4953

Jukka Kotajärvi

Liikenne- ja turvallisuuspäällikkö

Tel. +358 40 504 0466

Yrjö Kauppila

Kunnossapitopäällikkö

Tel. +358 40 843 0558

Marja-Liisa Suoraniemi

Taloussihteeri

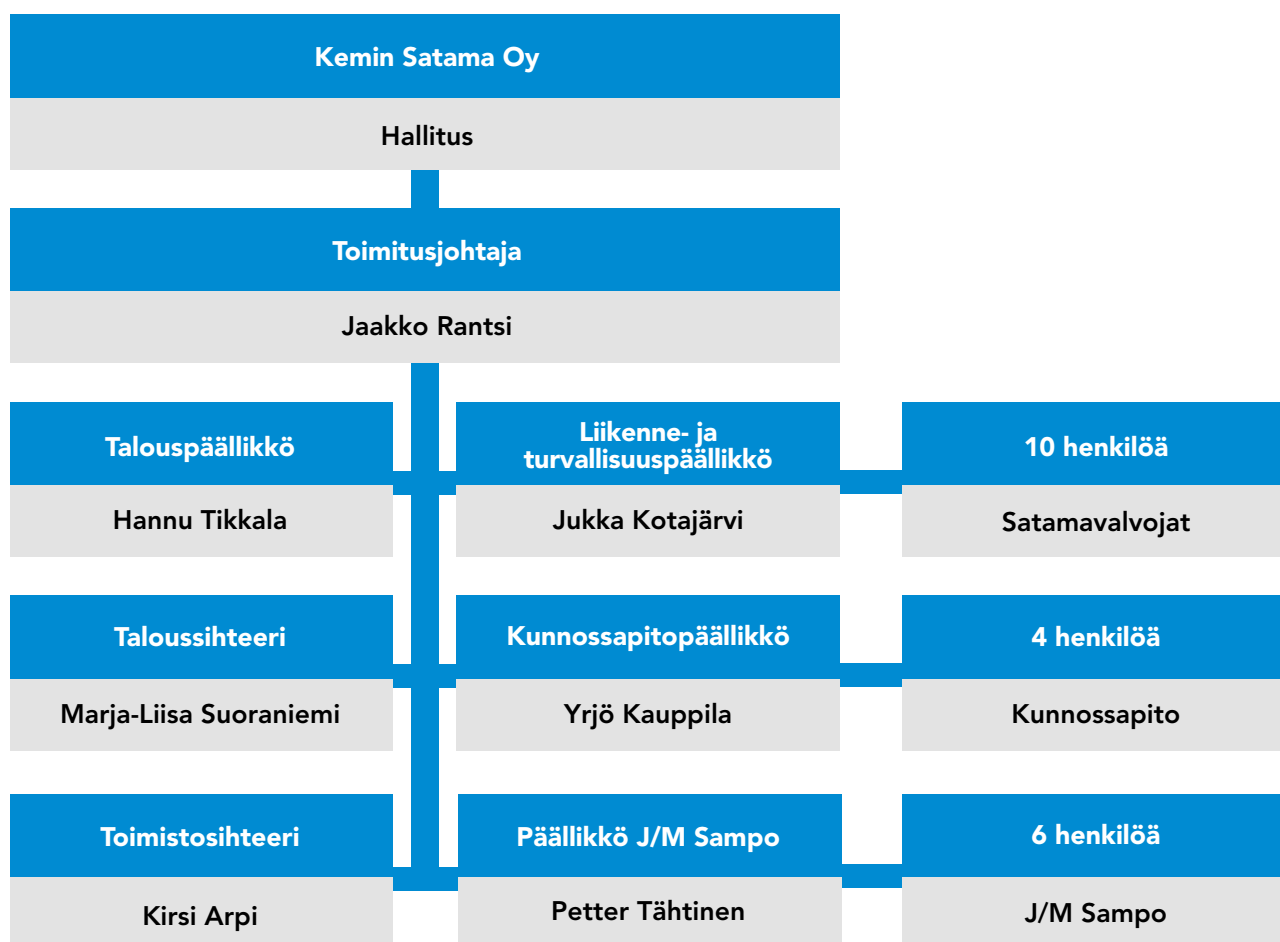
Tel. +358 50 372 9040

Kirsi Arpi

Toimistosihteeri

Tel. +358 40 635 0680

KEMIN SATAMA

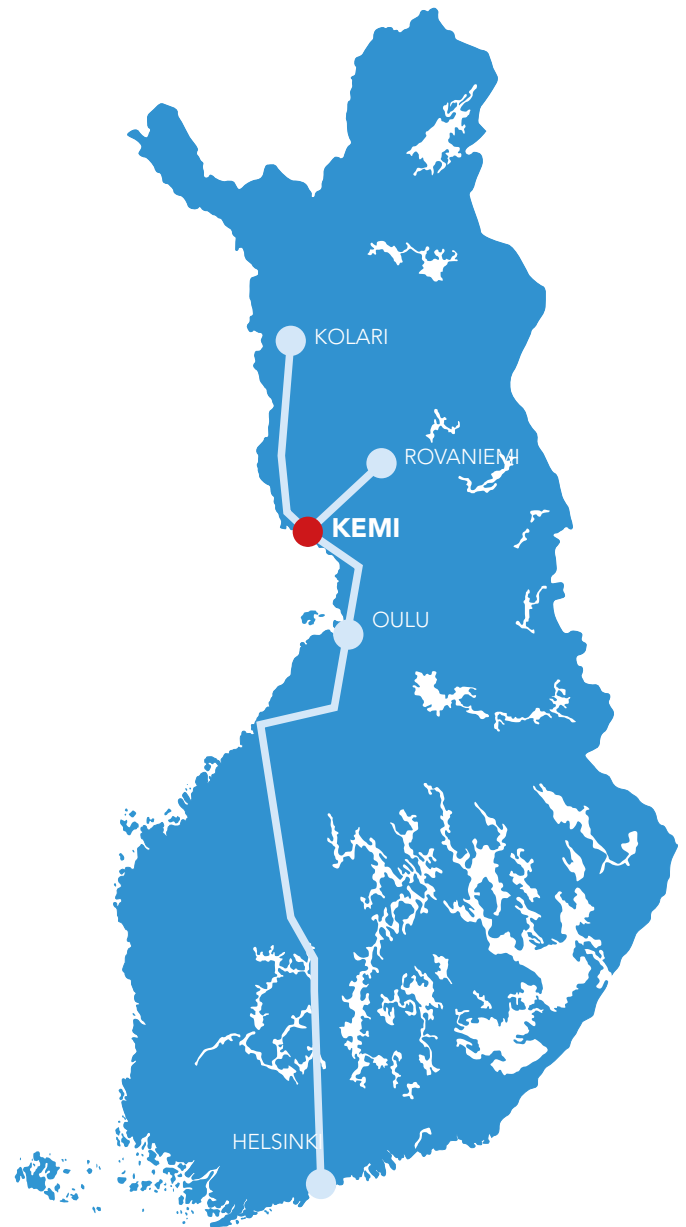
Kemin Satama palvelee Lapin ja koko Pohjois-Suomen elinkeinoelämää ja hyvinvointia ja sillä on positiiviset vaikutukset pohjoisen Suomen talouteen ja työllisyyteen.

Kemin Sataman logistinen sijainti hyvien kulkureittien varrella näkyy merkittävänä etuna kuljetusten kokonaiskustannuksissa. Suomen satamista Kemi tarjoaa nopeimman reitin Suomen ja Skandinavian pohjoisille alueille sekä Murmanskin alueelle Venäjällä. Maaliikenteen lyhyemmät siirtymät säästävät resursseja, ne myös lisäävät tehokkuutta sekä vähentävät merkittävästi tieverkoston ja ympäristön kuormitusta.

Kemin Satama on auki vuoden jokaisena päivänä, 24 h vuorokaudessa. Luotettava hinauspalvelu ja varma talviaikainen jäänmurtopalvelu takaavat joustavan laivaliikenteen vuodenajasta ja keliolosuhteista riippumatta.

YHTEYDET

Kemin Satama on helposti saavutettavissa niin meritse, maitse kuin rautateitsekin. Ajoksen sataman meriväylä 10,0 metrin syvyyksellä mahdollistaa noin 30 000 tonnin kertalaivauksen. Kolme kertaa viikossa liikennöivä linjaliikenne Eurooppaan ja kolmen viikon välein kulkeva linja Pohjois-Amerikkaan luovat mahdollisuudet lastin laivaamisen kaikkialle maailmaan. Maanteitse Kemin Satamasta on lyhyt, helppokulkuihin yhteys suoraan E75-moottoritielle. Satamasta on myös suora junayhteys Kemin päärauta-asemalle, satamarata kulkee aina satama-alueelle saakka.

SATAMA-ALUE

Kemin satamaan kuuluvat Ajoksen ja Veitsiluodon satamat sekä öljysatama, joka on osa Ajoksen satamaa. Kemin Satamassa on 9 laituria ja 22 laituripaikkaa, laitureiden kokonaispituus on lähes kaksi kilometriä. Vuonna 2017 Kemin satamissa oli yhteensä 495 laivakäyntikertaa, joista valtaosa, 388 kertaa, Ajoksessa.

AJOS

Ajos on Kemin Sataman vilkkain satamanosa. Sataman kautta kulkee hyvin monenlaista lastia, pääpaino on kuitenkin metsäteollisuuden tuotteissa, kuten paperissa, sellussa ja kartongissa. Ajoksesta löytyvät myös hyvät puitteet konttiliikenteen ja bulk -tavarankäsittelyyn.

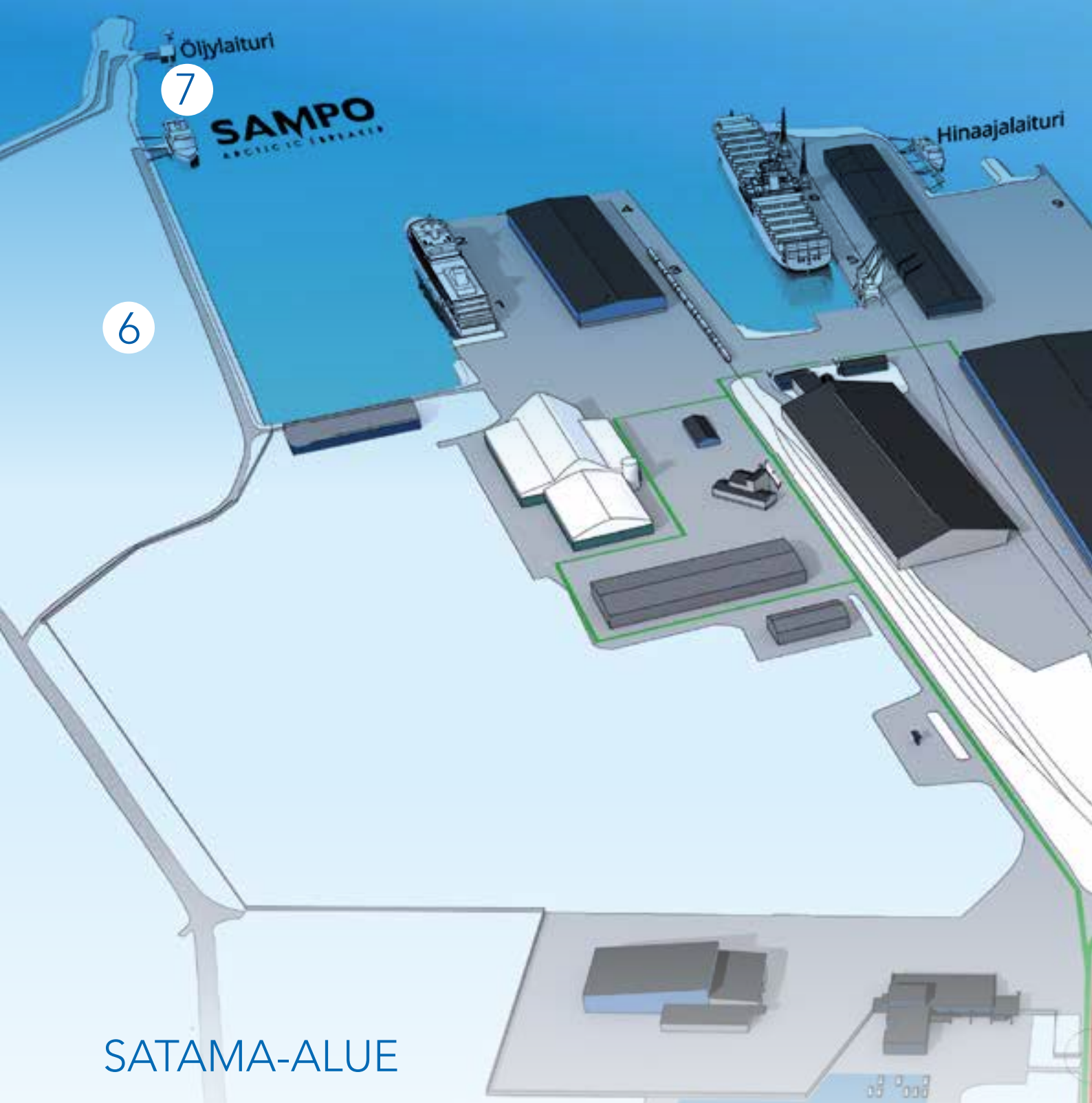
VEITSILUOTO

Veitsiluodon satama palvelee pääasiallisesti Stora Enson Veitsiluodon tehtaan tarpeita. Satamaan tuodaan lähinnä raakapuuta ja paperin täyteaineita.

ÖLJYSATAMA

Kemin öljysataman kautta tuodaan öljytuotteita rannikkokuljetuksina Lapin alueelle ja osaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaa. Öljysatamassa on kolme polttoaineiden purkauslinjaa, kaksi kevyelle polttoaineelle ja yksi raskaalle öljylle. Lisäksi satamasta löytyy myös kemikaaliputkilinja. Öljysataman yhteydessä on myös laituripaikka Kemin Sataman omistamalle matkailujäänmurtaja Sampolle.

SATAMA-ALUE

BULK

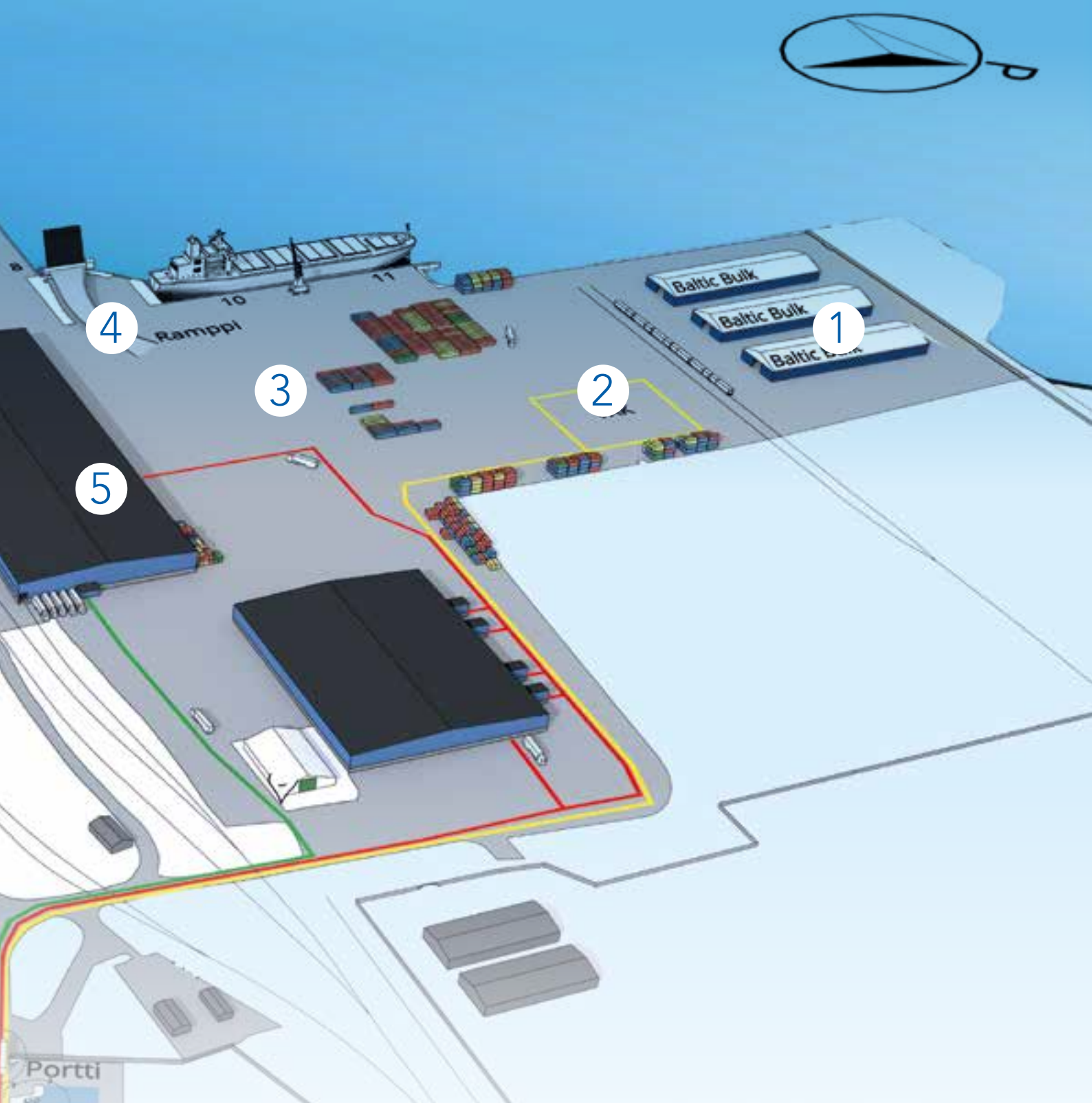
Kemin Sataman bulk -alue **(1)** on jatkanut tasaista kasvuaan. Merkittävimpiä bulk -alueella käsiteltäviä tuotteita ovat nikkeli- ja kuparirikasteet sekä kaoliini, jota tuodaan metsäteollisuuden tarpeisiin. Bulk -alueelle on myös suora raideyhteys **(2)**, mikä mahdollistaa tuotteiden kuljettamisen suoraan satamaan myös rautateitse. Kemin Satamalla on valmiudet lisätä bulk -liikennettä huomattavasti mahdollisten kaivosteollisuuden projektien toteutuessa.

KONTIT

Vuonna 2017 sataman konttiliikenne pysyi likimain samana kuin edellisvuonna. Laajalla konttikenttäalueella **(3)** riittää hyvin neliöitä vaativaankin tarpeeseen. Konttikentän välittömässä läheisyydessä sijaitseva kaksitasoramppi **(4)** nopeuttaa konttien laivausta.

YLEINEN RAHTI

Edellisvuosien tapaan, metsäteollisuuden eri tuotteet olivat yleisen rahdin suurin tavararyhmä. Yleinen rahti käsitellään Ajoksen sataman keskiosassa **(5)**,

lyhyen ajomatkan päässä sataman portilta. Aidatulta ja vartioidulta satama-alueelta löytyy runsaasti monipuolista varastotilaa, ja säännölliset ja monipuoliset laivaliikenteen reittiyhteydet mahdollistavat laivaukset eri puolille maailmaa.

PROJEKTIT

Sataman kautta kulkee paljon erilaista projektirahtia, kuten tuulivoimaloita. Laaja satama-alue mahdollistaa isommankin projektirahdin säilyttämisen laivausta varten **(6)**. Sataman liikenneyhteydet ovat niin pro-

jekti- kuin muidenkin lastien kannalta erinomaiset, satamasta pääsee isollakin autolla suoraan E75 -valtatielle ilman ahtaita käännöksiä tai kiertoliittymiä.

Öljysatama

Öljylle ja nestemäisille kemikaaleille löytyvät omat purkausvarret **(7)** Öljysatamasta.

MERILIIKENNE KEMISSÄ 2017

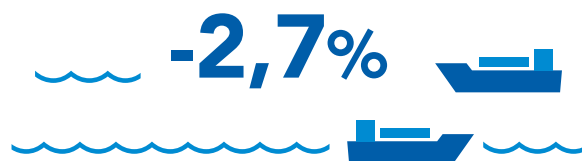
ALUSKÄYNNIT

495 kpl:ta, jossa kasvua **-5%** edellisvuoteen.

KOKONAISLIIKENNE

Kemin Sataman kokonaisliikenne oli kertomusvuonna **1,916 milj.** tonnia, kokonaisliikenne väheni **2,7 %** vuoteen 2016 verrattuna.

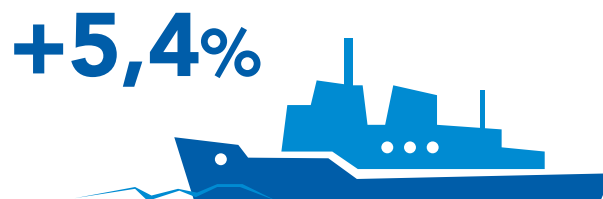
KONTIT

Kertomusvuonna Kemin Sataman konttien vientiliikenne väheni hieman edellisvuoteen verrattuna, samaan aikaan konttien tuontiliikenne nousi **+4 %**. Samoin tuotujen Secu-konttien määrä laski, ja vietyjen määrä puolestaan nousi kertomuvuonna.

	Vienti	Tuonti
		
Secu-kontit (kpl)	Täydet 4 303 Tyhjät 139	Täydet 188 Tyhjät 3 929
Normaali kontit (TEU)	Täydet 6 203 Tyhjät 1 624	Täydet 3 126 Tyhjät 4 330

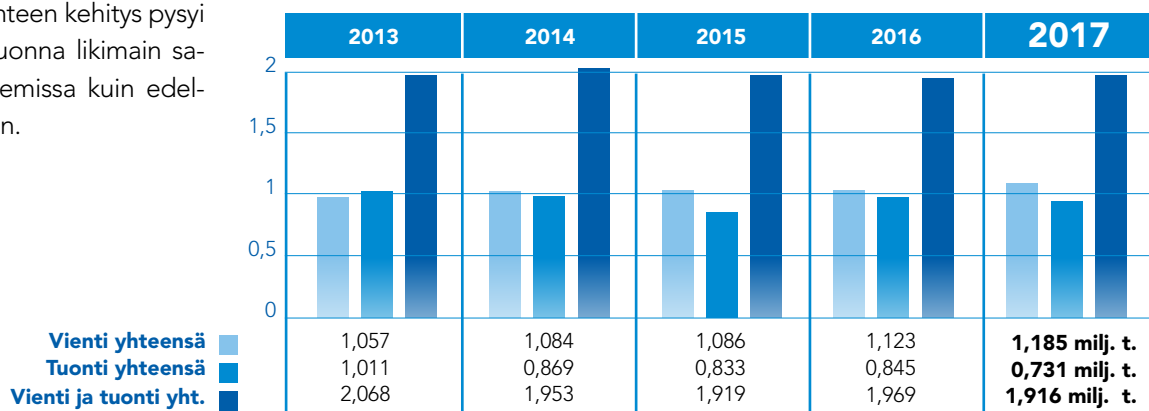
RISTEILYT

Vuonna 2017 matkailujäänmurtaaja Sampo teki 158 risteilyä, ja vuoden aikana Sampolla risteili kaikkiaan 19 238 matkustajaa. Risteilymäärien osalta muutosta edellisvuoteen oli **+5,4 %**.

TAVARALIIKENTEN KEHITYS

Tavaraliikenteen kehitys pysyi kertomusvuonna likimain samoissa lukemissa kuin edellisvuonnakin.

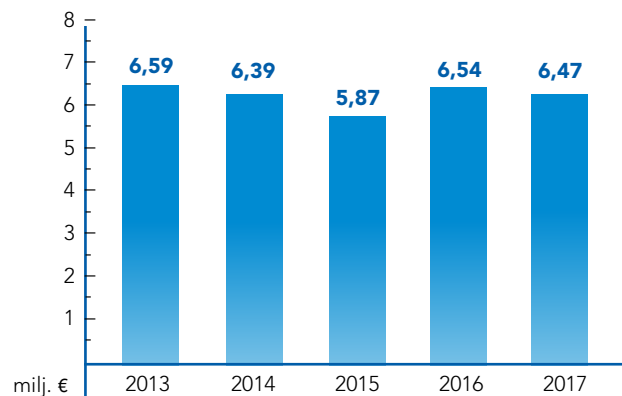

KEMIN SATAMAN TALOUS

Kannattavuuden suhteen 2017 oli Kemin Sataman paras vuosi yhtiömuotoisena, tavaraliikenteen lievistä laskusta huolimatta (-2,9 %). Liikevaihto oli 6,47 miljoonaa euroa (-1,1% verrattuna edelliseen vuoteen) ja tuotot yhteensä 7,41 miljoonaa euroa (-0,4%). Liikevoitto puolestaan oli 1,5 miljoonaa euroa (+35,7%) ja voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 1 399 713 euroa (+41,4%). Yhtiön ylitti talousarvion tuloksen osalta.

Kemin Sataman tilikauden voitto ennätyslukemiin

Tilikauden tulos verojen jälkeen oli 1 090 262 euroa (+46,3%). Satama jakoi osinkoa omistajalle 500 000 euroa. Hyvän tuloksen mahdollisti kulujen supistuminen toimintavuoden aikana. Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,87% (+0,87%).

Liikevaihto Kemin Satama Oy

TILINPÄÄTÖS

1.1.-31.12.2017

Tuloslaskelma

LIKEVAIHTO	6 473 666,31
Luottotappiot	-51 151,18
Muut liiketoiminnan tulot	991 213,01
Tuet ja avustukset	0,00
Tuotot yhteensä	7 413 728,14
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175 091,67
Ulkopuoliset palvelut	-1 391 972,40
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-1 594 883,37
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-271 118,46
Muut henkilösivukulut	-131 039,98
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 466 621,21
Liiketoiminnan muut kulut	-878 551,28
Kulut yhteensä	-5 909 278,37
LIKEVOITTO	1 504 449,77
Rahoitustuotot ja kulut	
Korkotuotot	152,43
Korkokulut	-51 492,02
Muut rahoituskulut	-53 600,00
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-118 559,32
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 399 713,23
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	1 399 713,23
Tuloverot	-151 101,60
Lisäverot	-173 228,00
Veronpalautus v. 2016	14 878,95
TILIKAUDEN VOITTO	1 090 262,58

Tase

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	12 000,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
Maa- ja vesialueet	17 739 440,00
Rakennukset ja rakennelmat	17 874 011,74
Koneet ja kalusto	434 215,29
KESKENERÄISET TYÖT	
I-laiturin peruskorjaus	0,00
Bulk-laituri/Kunnallistekniikka	0,00
SIJOITUKSET	
Muut osakkeet ja osuudet	205 045,55

PYSYVÄT VASTAAVAT

YHTEENSÄ 36 264 712,58

VAIHTUVAT VASTAAVAT

VAIHTO-OMAISUUS	
Aineet ja tarvikkeet	101 931,30
SAAMISET	
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	758 824,01
Muut saamiset	78 768,98
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 458 247,88

VAIHTUVAT VASTAAVAT

YHTEENSÄ 3 397 772,17

VASTAAVAA

39 662 484,75

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	
Osakepääoma	2 500,00
Sijoitetun vapaan oman	
pääoman rahasto	34 992 878,21
Edellisen tilikauden voitto	631 294,95
Tilikauden voitto	1 090 262,58

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

36 716 935,74

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	0,00
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen	
Lainat rahoituslaitoksilta	1 808 000,00
Lyhytaikainen	
Lainat rahoituslaitoksilta	436 000,00
Lainat kunnalta	0,00
Ostovelat	299 820,12
Siirtovelat	394 167,01
Muut lyhytaikaiset velat	7 561,88

VIERAS PÄÄOMA

2 945 549,01

VASTATTAVAA

39 662 484,75

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Parantuneet maailmantalouden suhdanteet turvaavat Kemi-Tornion alueen teollisuuden tuotteiden kysynnän. Vahvaan kysyntään perustuen teollisuus suunnittelee myös uusista investointihankkeita. Viimeksi Metsä Group on ilmoittanut vaihtoehtoisista suurinvestoinneista Kemin tehtailleen. Outokumpu puolestaan juhlii 50-vuotista Kemin kromikaivoksen toimintaa ja samaan aikaan investoi kaivostoiminnan laajentamiseen kilometrin syvyyteen.

Lapin puunjalostus- ja metalliteollisuuden menestys näkyy Kemin Satamassa vakaina tavaravirtoina. Alkuvuonna 2018 Sataman tuonti- ja vientitonnit ovat suurimmat viiden vuoden seurantajaksolla. Koko vuoden liikennemäärien odotetaan kasvavan mm. poltetun kalkin toimituksilla. Kaivoskuljetukset Ajoksen kautta ovat nousseet, kun Kevitsan kaivoksen tuotanto ohjautuu Kemin Satamaan. Kaivos tavoittelee tuotannon kasvattamista.

Pohjois-Kalotin alueella kaivannaisteollisuus valmistellee useita hankkeita, joissa mineraaleina ovat ainakin kulta, kupari, nikkeli, rauta ja fosfori. Värimetallien osalta ollaan tuotantovaiheessa, muiden osalta Suomen puolen suunnitelmat voivat johtaa vientikuljetusten alkamiseen aikaisintaan vuonna 2020. Ajokseen johtavan meriväylän syventäminen vähintään 12 metriin tulee välttämättömäksi kaivoskuljetusten myötä. Väyläsyvennyksen tarve on nostettu esille myös metsäteollisuuden suunnasta.

Tornion Rönttän satamaan valmistunut LNG-terminaali on aloittanut toimintansa. Nestemäisen luonnonkaasun tankkereiden avustaminen hoituu Suomen uusimmalla Ahto-hinaajalla, jota operoi Arctia Karhu Oy. Suomen ja Ruotsin suurteollisuuden lisäksi LNG-terminaalista käynnistyvät toimitukset pienemmille toimijoille ja liikennekäyttöön. Jäänmurtaja Polariksen lisäksi lähiaikoina on odotettavissa kaasulla toimivaa kalustoa maakuljetuksiin.

Kiinalaisen Kaidi-yhtiön investointipäätöstä Ajoksen teollisuustontilleen odotetaan vuoden 2018 aikana. Investoinnin arvo on noin miljardi euroa ja biopolttoaineita tuotettaisiin 225.000 tonnia vuodessa. Pääraaka-aineena on energiapuu, jota käytettäisiin 1,8 Mtn vuodessa. Juna- ja rekkaliikenne vilkastuvat merkittävästi vaatien yhteensovittamista ja liikenneinvestointeja.

Tuulivoimaloiden rakentaminen jatkuu Pohjois-Suomessa ja -Ruotsissa. Kemin Satamaan on saapunut ensimmäiset tuontilaivaukset 35 tuulivoimalayksikön komponenttien toimituksista. Tuulivoimapuistojen huoltoon liittyvät kuljetukset ovat lisääntymässä.

Sataman 2-laiturin peruskorjaus on käynnistynyt. Ensimmäinen vaihe valmistuu marraskuussa. Laiturin toinen vaihe toteutetaan vuonna 2019. Satama investoi myös digitalisaation mahdollisuuksiin toiminnan tehostamisessa.

HENKILÖSTÖ

Kertomusvuonna koko sataman osalta henkilöstön koulutuspäiviä oli 60 eli n. 2 päivää / hlö / vuosi. Lisäksi sataman henkilöstöä osallistui erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin seuraavasti:

Perinteen mukaan Sataman joulukahvit järjestettiin Merimieskirkolla, kahvilla kävi nykyisiä ja entisiä työntekijöitä sekä yhteistyökumppaneita yhteensä noin 50 henkilöä.

Tilaisuus	Pvm	Hlömäärä
Työturvallisuuskortti-koulutus	8.6.2017	14
Pelastusharjoitus	29.8.2017	10
Basic Training -koulutus	11.-12.10.2017	6
Verotusmenettely-uudistus 2018	2.9.2017	2

HENKILÖSTÖJAKAUMA

Henkilöstön keski-ikä on noin 50,6 vuotta. Eläkkeelle siirtymisten myötä tehtäviä järjesteltiin uudelleen organisaatiota tarkistamalla.

TAPATURMAT, SAIRAUUSLOMAT JA KUNTOUTUS

Kertomusvuonna sattui yksi työtapaturma, joista aiheutui sairauslomia yhteensä 16 päivää ja yksi vapaa-ajan tapaturma, josta aiheutui 10 päivän sairausloma.

Pitkiä sairauslomia (6 päivää tai enemmän) oli yhteensä 431 palkanmaksun perusteena olevaa työpäivää. Lyhytaikaisia poissaoloja (korkeintaan 5 päivää) oli 21 työpäivää. Palkanmaksun perusteena olevasta työajasta poissaolot yhteensä olivat 7,07 %. Toimintajärjestelmän tavoite alle 4 % ylitettiin.

TYKY-TOIMINTA

Kemin Satama on toteuttanut Kemin kaupungin TYKY-ohjelmaa, johon kuuluu liikuntaselit, kuntoremontit ja liikuntailtapäivät. Säännöllisiä terveystarkastuksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti.

YHTEISKUNTA- JA YRITYSVASTUU

Kemin Satama Oy:n tavoitteena on satamatoiminnan jatkuva kehittäminen sekä laadun huomioiminen kaikessa toiminnassa yhteiskunnallisesti ja ympäristövaiikutuksiltaan kestävän kehityksen mukaisesti.

Kaikkea Kemin Sataman toimintaa ohjaa toimintajärjestelmä, joka koostuu ISO 9001:2008 laatustandardista, OHSAS 18001:2007 työterveys- ja turvallisuusstandardista sekä ISO 14001:2004 ympäristöjärjestelmästandardista. Ulkoisena auditoijana toimii DNV. Sataman nykyinen sertifikaatti on voimassa vuoden 2018 puolelle.

YHTEISKUNTA

Kemin Satama tulee huolehtia omasta tehokkuudestaan, näin varmistetaan yhtiön pitkän aikavälin kilpailukyky; Sataman kustannustehokkuus vaikuttaa myös

sataman operaattoreiden ja alueen teollisuuden kilpailukykyyn. Kemin Sataman, sen sidosryhmien ja asiakkaiden hyvät toimintaedellytykset vaikuttavat huomattavasti Kemin ja koko Lapin maakunnan elinvoimaisuuteen. Kemin Satama Oy:llä on Lapin maakunnan kannalta merkittävä rooli alueen ainoana yleisenä satamana.

YMPÄRISTÖ

Kemin Satama Oy pyrkii kaikessa toiminnassaan ympäristöön kohdistuvien haittavaikutusten minimointiin ja energiatehokkuuteen. Ympäristöasioiden huomioon ottamisesta on muodostunut yksi sataman tärkeimmistä toimintaedellytyksistä. Satamatoimintoja kehitetään kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti yhdessä satamaoperaattoreiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Ajoksentie 748
94900 Kemi
Puh. (016) 258 100
www.keminsatama.fi